

Kommunal- og
moderniseringsdepartementet
Postboks 8112 Dep
0032 Oslo

Oslo, 22. november 2016
Vår ref.: SAG

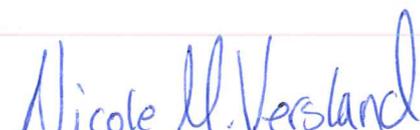
Deres ref.: 15/4392

Høringssvar – endringer i lov og forskrift om bostøtte

Viser til høringsbrev fra Kommunal- og moderniseringsdepartementet datert 14. oktober 2016. Høringsuttalelsen fra Jussbuss følger under.

Eventuelle spørsmål kan rettes til Jussbuss på e-post sag@jussbuss.no, eller til kontaktperson Lars Engebretsen på telefonnummer 22 84 29 26, alle hverdager mellom kl.10.00 og 15.00, unntatt torsdager.

Med vennlig hilsen,
for Jussbuss,

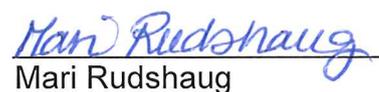

Nicole Marie Versland

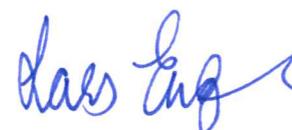

Thomas Meier Strømme

Solveig Nørstrud Wanvik

Andreas Killingstad

Linn Marie Husa

Mari Rudshaug

Lars Engebretsen

Eline Christoffersen Våge
(sign.)

Malin Rogne
(sign.)

Høringsuttalelse fra Jussbuss til forslag om endringer til lov- og forskrift om bostøtte

1. Om Jussbuss

Jussbuss er et rettshjelptiltak drevet av jusstudenter. Vi tilbyr gratis rettshjelp i enkeltsaker som ikke er omfattet av den offentlige ordningen om fri rettshjelp. Et overordnet mål for Jussbuss er å øke rettsikkerheten for våre klientgrupper. For tiden har Jussbuss 25 ansatte studenter som jobber med saksbehandling på fulltid.

I 2015 behandlet Jussbuss 191 saker om sosialrett. Av disse var 28 om bostøtte. Hittil i 2016 har vi behandlet 23 saker om bostøtte.

2. Kommentarer til de enkelte punktene i høringen

Punkt 2.2 Inntektsopplysninger fra A-ordningen tas i bruk ved beregning av bostøtte.

Jussbuss er enig i forslaget om endring av beregningsgrunnlaget for bostøtte.

Målretting gjennom nåtidsberegning av grunnlaget for ytelsen vil blant annet gi bedre trygging av bosituasjonen for arbeidstakere som opplever at arbeidsgiver ikke utbetaler lønn. Dette er et problem Jussbuss ser mye av. Ved at månedlige variasjoner i inntekt fanges opp og kompenseres for, vil forutsigbarheten bli større for mottakerne.

Punkt 2.3.1 Særlige problemstillinger knyttet til nytt inntektsgrunnlag

Jussbuss er bekymret for at ordningen som er foreslått vil føre til at feriepengeutbetalinger vil føre til avslag eller reduksjon i bostøtte.

Departementet poengterer at feriepengeutbetalinger kan føre til avslag. Dette kan ha sosiale konsekvenser ved at mottakerne ikke får det ekstra økonomiske handlingsrommet som feriepengene er ment å gi for å kunne avvikle ferie for seg og familien. Dette kan få sosiale konsekvenser, særlig for husstander med barn. Økende sosiale forskjeller er en faktor som bidrar til større utrygghet i samfunnet, og mindre oppslutning om felles verdier.

Departementet bør etterstrebe å finne en måte å ivareta dette hensynet på. Det er økende bekymring i samfunnet over antallet barn som vokser opp i fattigdom. Manglende mulighet til

å ha ferie er et typisk sosialt forhold som rammer disse barna, og det bør legges vekt på å finne muligheter for å unngå avslag eller reduksjon i bostøtten i slike tilfeller.

Jussbuss mener det må være en forutsetning at søkere som får avslag første måned også vil få behandlet søknaden påfølgende måneder.

Dersom søkeren får avslag flere påfølgende måneder, fra søknaden ble sendt, vil en med større sikkerhet kunne konkludere med at behovet for bostøtte ikke er tilstede. Jussbuss foreslår at søknaden bør behandles minst tre måneder før søker eventuelt må sende ny søknad for å oppnå fortsatt behandling.

Jussbuss vil også påpeke at det har stor betydning at departementet følger opp satsningen på klarspråk slik at mottakere forstår bakgrunnen for månedlige variasjoner i utbetalingene. Jussbuss foreslår at dette nedfelles som et krav i loven eller forskriften.

Jussbuss mottar ofte henvendelser fra stønadsmottakere som ønsker hjelp til å forstå innholdet i vedtak eller brev de mottar fra det offentlige. I mange tilfeller kunne dette vært unngått hvis brevene hadde vært formulert på en enklere måte. Dette kan også bidra til å forebygge misforståelser, feilutbetalinger, og unødvendig klagebehandling.

Punkt 2.3.3 Barns inntekt

Jussbuss er uenig i at inntekt som barn under 18 år i husstanden har regnes med i grunnlaget for beregning av bostøtte. Dagens ordning bør avskaffes. Jussbuss foreslår derfor at forskriftens § 5 femte ledd endres til:

«Inntekt som barn under 18 år har skal ikke tas med i grunnlaget for beregning av bostøtte.»

Departementet påpeker at det er få mottakere som har barn under 18 som vil tjene mer enn beløpsgrensen. Behovet for å regne med disse inntektene er dermed lite. Jussbuss vil også understreke at barn i lavinntektsfamilier er en voksende gruppe i Norge, og at det er usosialt å pålegge disse barna et indirekte ansvar for å bidra til å forsørge foreldre og søsken de bor sammen med. Barn i Norge har ingen slik plikt til underhold for sine foreldre, og barns inntekter bør derfor ikke regnes med i grunnlaget for beregning av bostøtte. Barn i lavinntektsfamilier bør få beholde egen inntekt upåvirket av om foreldrene er i en vanskelig økonomisk situasjon. Dette vil styrke positive holdninger til å være selvforsørget, og stimulere til økt deltakelse i arbeidslivet. Jussbuss mener dette vil være ett lite bidrag til å redusere veksten av fattige barn i Norge.

Punkt 3.2.2 Kontroll av utbetalt bostøtte og avregning

Jussbuss er uenig i forslaget om å fjerne terskelbeløpet for vurdering av tilbakekreving og avregning for inntekter som innhentes etterskuddsvis fra ligningen. Jussbuss foreslår i stedet at terskelbeløpet reduseres til for eksempel kr. 20 000,-

Jussbuss mener det bør opprettholdes en margin før det foretas vurdering av tilbakebetalingskrav ved etterberegning av kapitalinntekter og andre inntekter som innhentes fra ligningen. Vi ser likevel at behovet for en slik margin blir mindre når beregningen av inntektsgrunnlaget foregår løpende gjennom året, og antar også at få av mottakerne har kapitalinntekter av stor betydning.

Punkt 3.2.3 Begrensning av eventuell avregning og tilbakebetalingskrav

Jussbuss mener forskriften må inneholde en bestemmelse om at søkerens økonomiske situasjon vurderes konkret før eventuelt vedtak om avregning eller tilbakekreving.

Departementet foreslår å vurdere om forskriften bør inneholde en bestemmelse som kan bidra til å hindre at tilbakekreving av for mye utbetalt stønad blir urimelig belastende. Jussbuss mener det er et klart behov for en slik regel. Hvis den økonomiske belastningen for mottaker ikke vurderes konkret risikerer man at mottakeren kommer i en enda verre sosial situasjon, og risikerer å miste boligen. Jussbuss mener det også skal komme fram at hensynet til barnets beste skal vektlegges i slike vurderinger når det bor barn i husstanden.